

Madde'den Mana'ya BAĞIMLILIKLA MÜCADELE

İsmail ÖZGÖREN

Uyuşturucu İle Mücadele
Teknik Kurulu Diyanet
Temsilcisi

Madde bağımlılığı
ile mücadelede “Bir
insanı kurtarmak
bütün insanlığı
kurtarmaktır”
görüşüyle
hareket edilmesi
arzulanmalıdır.

Kıymetli Okurlar,

Bugün yeryüzü ahalisini kısıkaç altına alan, aile kurumunu ciddi boyutta tehdit eden en önemli sorunlardan bir tanesi madde bağımlılığıdır. “Madde Bağımlılığı” ya da “Kimyasal Bağımlılık”, hangi yaşta olursa olsun, bir insanın esrar, eroin, uyuşturucu hap, tiner, sigara, alkol gibi maddelerin sık kullanımına bağlı olarak gelişen hastalık durumudur. (Özgören, İsmail, Ailemi Bağımlılıktan Koruyorum, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları-1025, Ankara, 2014, s.7)

Madde bağımlılığı ile mücadele, bireysel, ailevi ve toplumsal olduğu kadar, sağlık, hukuki, ticari, sosyal, ekonomik, güvenlik, dini vb. birçok açıdan ele alınması gereken çok yönlü bir sorundur. Bu sorun ile mücadelede ülke olarak ve uluslararası alanda yapılacak her türlü olumlu çalışma çocuklarımızın, gençlerimizin, en önemlisi de ülkelerin kurtulmasını ve sağlıklı nesillerin yetişmesini sağlayacaktır.

Madde bağımlılığı ile mücadelede **“Bir insanı kurtarmak bütün insanlığı kurtarmaktır”** görüşüyle hareket edilmesi arzulanmalıdır.

Allah (c.c.) Kur'an-ı Kerim'in Maide Suresi'nin 90 ve 91. ayetlerinde **“İçki ve kumar gibi kötü alışkanlıkların şeytan işi pislikler”** olduğunu bildirmekte, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) tarafından **“İçki bütün kötülüklerin anasıdır.”** olduğu ifade edilerek, dünyamızda bir zamanlar kötü kullanımı en yaygın madde alkol olarak bilinirken, uyuşturucunun da alkol gibi aynı yaygınlığı kazandığı görülmektedir.

Biliyoruz ki alkol ve uyuşturucu kullanımının, yol açtığı sağlık sorunlarının yanında trafik kazaları, intiharlar, suça yönelme, aile bölünmesi, iş hayatının bozulması, meslek kayıpları ve çeşitli ekonomik yı-

kımlar açısından toplumlara verdiği zararlar çok boyutlu bir bio-psiko-sosyal sorun oluşturmaktadır. (Baktır, Mustafa, İçki, İslam Ansiklopedisi (www.islamansiklopedisi.info), c. 21, s. 462)

Kıymetli Okurlar,

Diyanet İşleri Başkanlığı olarak madde bağımlılığı ile mücadele çalışmalarımızı kısaca siz değerli okurlarımızla paylaşmak isterim.

Diyanet İşleri Başkanlığı 13.11.2014 tarihli ve 29174 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile oluşturulan Uyuşturucu İle Mücadele Teknik Kurulu'na katılım sağlayarak, ülkemizde madde bağımlılığı ile mücadelede çalışmalarına katkıda bulunmaktadır.

Uluslararası bir sorun olan uyuşturucu sorunuyla mücadelede, Başkanlık talep azaltımı, önleme, araştırma, bilgi toplama, değerlendirme alanlarında ülkemizdeki mevcut durum karşısında bilimsel ve akılcı çözüm yolları üretmek, yasal görevlerimizin sınırları içerisinde kalarak vatandaşlarımızın din hizmeti alanındaki talep ve ihtiyaçlarını karşılamayı, toplumsal huzur ile bütünleşmeyi sağlamayı amaç edinerek çalışmalarını yapmaktadır.

Başkanlığımız toplumu din konusunda aydınlatırken dinin iki temel kaynağı olan Kur'an ve Sünnete dayalı sağlam bilgiyi esas alarak, Müslümanların 14 asırlık dinî tecrübesini göz önünde bulundurmak, modern hayatı ve insanlığın ortak birikimini de göz ardı etmemektedir. Bu nedenle Başkanlık, madde bağımlılığı ile mücadele çalışmalarını sosyal ve kültürel içerikli din hizmeti olarak sunarak, önemli ölçüde camilerde hutbe ve vaazlar, basılı, süreli, sesli, görsel yayınlarla, konferans, sempozyum, seminer, panel ve mahalli radyo ve TV'lerde düzenlenen dini muhtevalı programlar yo-

Madde'den Mana'ya gidilen bu yolculuğu ne kadar önemli olduğundan hareketle Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı işbirliği ile 2015 yılında ilk defa gençlerimizin her türlü bağımlılıktan kurtulmalarına destek olmak için "Umre Programı" gerçekleştirilmiştir.

luyla, yurt içinde ve yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızı aydınlatmak, özellikle gençlerimizi zararlı alışkanlıklardan sakınmaları konusunda bilgiler vermektedir. (Özgören, İsmail, "Din Hizmetinde Madde Bağımlılığı İle Mücadele", Diyanet Aylık Dergi, Sayı-268, Ankara, 2013, s. 74)

Din görevlisinin bağımlılıkla mücadelede çalışmalarında yer alması gerektiğinden hareketle 2011-2013 yılları arasında "Uyuşturucuya Karşı Din Görevlisinin Etkin Mücadelesi" seminerlerini başlatılmış, Elazığ, Kayseri, Bursa, Ankara, Antalya ve Sivas illinden 1.395 personele (imam-Hatip, Vaiz) madde bağımlılığı ile mücadele eğitimi verilmiştir.

2011-2014 yılları arasında madde bağımlılığı ile mücadele kapsamında ülkemiz genelinde 7.637 vaaz, 69 hutbe, 52 seminer, 43 konferans, 15 radyo programı, 16 TV programı, 7 panel, 10 toplantı, 2 fotoğraf sergisi, çok sayıda sohbet ve ziyaret gerçekleştirilmiştir.

DİB ile Türkiye Yeşilay Cemiyeti arasında 18.09.2014 tarihinde protokol imzalanmış, protokol kapsamında 23-26 Kasım 2015 tarihleri arasında seksen altı (86) din görevlisine (Vaiz, Din Hizmetleri Uzmanı, Eğitim Uzmanı, İmam Hatip) Sağlıklı Yaşam, Süreç ve Sonuçları ile Teknoloji Bağımlılığı, Süreç ve Sonuçları ile Alkol Bağımlılığı, Süreç ve Sonuçları ile Tütün Bağımlılığı, Süreç ve Sonuçları ile Uyuşturucu Bağımlılığı, Türkiye'de ve Dünya'da Uyuşturucu ile Mücadele Çalışmaları, Zararlı Maddeler, Yasalar ve Politikalar, Diyanet İşleri Başkanlığının Madde Bağımlılığı İle Mücadele Çalışmaları, Strateji ve Hedefleri hakkında bilgiler verilmiştir. Konuyla ilgili tecrübe paylaşımları aktarılmıştır.

Başkanlığımız Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü, madde bağımlılığı ile **mücadelede aile müessesesinin önemine vurgu yaparak "Ailem" serisi çıkarılmış, serinin içerisinde "Ailemi Bağımlılıktan Koruyorum"** kitapçığı bu kapsamda yayınlanmış, Diyanet Aylık dergide zararlı alışkanlıklardan korunma yolları hakkında makalelere yer verilmiştir.

Madde'den Mana'ya gidilen bu yolculuğu ne kadar önemli olduğundan hareketle Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı işbirliği ile 2015 yılında ilk defa gençlerimizin her türlü bağımlılıktan kurtulmalarına destek olmak için "Umre Programı" gerçekleştirilmiştir. Program kapsamında AMATEM merkezlerinde madde bağımlılığı tedavisi görmüş otuz (30) gencimiz 25 Mayıs 4 Haziran 2015 tarihleri arasında (10) günlük umre programı ile ödüllendirilmiştir. Umre programına Adana 2, Ankara 6, Aydın 1, Balıkesir 1, Bursa 2, Elazığ 3, Diyarbakır 1, Gaziantep 3 İstanbul 4, Kayseri 1, Manisa 1, Mersin 2, Samsun 1, Sivas 1, Tokat ilinden 1 olmak üzere 30 umreci katılmıştır.

2015 yılı Ramazan ayı içerisinde ül-kemizde AMATEM (Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi) merkezi bulunan Adana, Ankara, Manisa Samsun, Gaziantep, Elazığ, Kayseri ve İzmir illerinde madde bağımlılığı tedavisi gören kişilere yönelik iftar programı gerçekleştirilerek, madde bağımlısı gençlerin bu zor anlarında yalnız olmadıkları onlara ifade edilmiştir.

24 Ekim 2015 Salı günü Diyanet TV’de “Çığlık” programında madde bağımlısı bir gencin ve ailenin yaşadıkları anlatılarak, dönemsel açıdan evlat yetiştirmenin önemi-ne vurgu yapılmış, bir kereden bir şey olmaz düşüncesi ile yola çıkılan bu yolun ne kadar tehlikeli olacağı, gençlerin özellikle ergenlik dönemlerinde arkadaş seçimini iyi yapması gerektiği, sosyal çevrenin kişinin gelişmesinde ne kadar etkili olduğu, bu nedenle çocuklarımızın elini kirli eller tutmadan ailelerin, kurumların ve devletin güven veren sesinin yanlarında olması gerektiği vurgulanmıştır.

Madde bağımlılığı ile mücadelede en önemli görev ailelere düşmektedir. Ailelerin bu konu üzerinde çok büyük sorumluluğu olduğu bilinen bir gerçektir. Bu nedenle toplumun temel çekirdeği olan aileler çocuklarını yetiştirirken örnek insan (rol model) olmalı, sevgi ve mutluluk ailede paylaşılmalı, sosyal ve kültürel alanlara sevk edilmeli, (Özgören, “Din Hizmetinde Madde Bağımlılığı İle Mücadele”, Diyanet Aylık Dergi, Sayı-268, Ankara, 2013, s. 75) çocukların arkadaş grupları, ergenlik (Dilbaz, Nesrin, Madde Kullanım Riski ve Madde Bağımlılığından Korunma, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Yayını, İstanbul, 2014, s. 7) ve gençlik dönemleri iyi takip edilmeli ve maneviyatları güçlendirilmeli, mahşer günü, dünyada yararlandığınız nimetlerden hesaba

Madde bağımlılığı ile mücadelede en önemli görev ailelere düşmektedir. Ailelerin bu konu üzerinde çok büyük sorumluluğu olduğu bilinen bir gerçektir.

çekileceğimizi (Tekasür Suresi, 8) bilerek hareket edilmelidir.

Kıymetli Okurlar,

Hayat bir imtihandır ve imtihan zorluk, sıkıntı, mücadele, emek ve sabır demektir. İnsan, hayatı boyunca yüzleşmek zorunda kaldığı nice sorun karşısında kimi zaman umduğu kadar güçlü olamaz. **İnanç ve irade zafiyeti yaşar. Aslında bir** kartopu kadar küçükken çığ gibi büyüdüğü-nü hissettiği olumsuzlukların altında kalabilir. Böyle bir durumda yardıma ihtiyaç duyar. İşte biz devlet, kurum kuruluş, STK, aile, anne-baba, kardeş, arkadaş, dost olarak o günün öncesinde o kişinin yanında olmalı-yız ki güven veren sesi olalım.

Peygamber Efendimiz şunu öğütler: **“İçinizden biri bir kötülük görürse onu eliyle, buna gücü yetmezse diliyle değiştirsin; buna da gücü yetmezse kalbiyle (ona karşı kin ve nefret beslesin). Bu ise imanın asgari gereğidir.”** (Müslim, İman, 78)

Kötülüğe dur demek, kötülüğe karşı **mücadele etmek insani bir görevidir.** Zararlı maddelerin kendimizde, ailemizde ve toplumumuzda oluşturduğu tahribatı görmezden gelemeyiz. Bağımlılıkla mücadelede çocuklarımıza karşı iyi örnek olmalı,

kaliteli bir ilişki geliştirmeli, doğru bir ahlaki **eğitim** verilerek maneviyatlarını güçlendirilmeliyiz.

Çocuklarımıza “Bedenin senin üzerinde hakkı vardır” (Müslim, Sıyâm, 182) hadisi hatırlatılmalı, Allah’ın insana verdiği en kıymetli emaneti koruması gerektiği öğretilmeli, **“Kişi dostunun dini üzeredir”** (Ebû Dâvûd, Edeb, 16) hadisi şerifi gereği çocuklarımızın arkadaşlarını nasıl seçmesi gerektiği ifade edilmelidir.

Uyuşturucu ticareti gibi kirli bir iş-ten para kazananlar için en önemli başarı gençleri bir kere bile olsa zararlı maddelerle tanıştırmaktır. Bedava ve arkadaş eliyle verilen bu maddeler maalesef çocuklarımızı genç yaşlardan itibaren kaybetme-mize neden olmaktadır.

Kıymetli Okurlar,

İnsan kendi kendini denetlemeli, hesaba çekmeli, vicdanının sesini dinlemeli, kendine inanmalı ve ayakları üzerine durmayı öğrenmelidir.

Empati kurarak sıkıntılarını ve korkularını aşmaya çalışan, sitem, hakaret, küfür, lanet, evlatlıktan reddetme ve dayak gibi hatalı tutumlardan kaçınan aileler madde bağımlılığı ile mücadelede başarılı olacaklardır.

Sonuç olarak şunu söyleye biliriz ki; Gençlerimiz tiryaki olmak istiyorlar-sa, ilmin, fennin, iyi ahlakın, doğru ve yararlı davranışın, sanatın, sporun, maneviyatın tiryakisi olsunlar, işe yarar bir tiryakilik karşısında kirli eller çocuklarımıza ve gençlerimize asla zarar veremeyecektir. Bu nedenle madde bağımlılığı ile mücadelede diyorum ki **“Tut Elimden Geç Kalma”**.